

PHÁT TRIỂN KINH TẾ DU LỊCH TỈNH QUẢNG BÌNH (2015-2020) CHỦ TRƯỞNG VÀ KẾT QUẢ

NGUYỄN VĂN GIANG

Trường Chính trị Quảng Bình

Quảng Bình được đánh giá là vùng đất đầy tiềm năng để phát triển kinh tế du lịch khi sở hữu nhiều yếu tố thuận lợi về tự nhiên, văn hóa, xã hội và con người. Trong những năm (2015 -2020), Đảng bộ tỉnh Quảng Bình đã đề ra nhiều chủ trương, biện pháp nhằm đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, làm động lực thúc đẩy các ngành kinh tế khác phát triển, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ, toàn diện bức tranh kinh tế của tỉnh.

1. Chủ trương của Đảng bộ tỉnh Quảng Bình

Ngày 23/12/2014, Ban Thường vụ Tỉnh ủy ra Chỉ thị “về đẩy mạnh phát triển du lịch tỉnh Quảng Bình, giai đoạn 2016-2020”, Chỉ thị đánh giá phát triển kinh tế du lịch (2010-2015), đưa ra 10 nội dung cơ bản cần thực hiện nhằm “khai thác, phát huy giá trị, tiềm năng, lợi thế về tài nguyên du lịch, từng bước đưa du lịch trở thành một trong những ngành kinh tế mũi nhọn, phát triển bền vững, gắn với việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc, có tác động tích cực vào sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh”¹.

Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI (2015-2020), đã đề ra mục tiêu đưa “du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn”², cụ thể “đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng du lịch, khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư phát triển du lịch. Đa dạng hoá và nâng cao chất lượng các loại hình, sản phẩm du lịch... Phần đầu đến năm 2020, lượng khách du lịch đến Quảng Bình đạt 5,5 triệu khách, doanh thu dịch vụ du lịch tăng bình quân 9-10%/năm”³. Để cụ thể hóa Nghị quyết của Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI (2015-2020), ngày 13/7/2016, Ban Thường vụ Tỉnh ủy ra Chương trình hành động số 06-CT/TU về phát triển kinh tế du lịch, giai đoạn 2016-2020,

Chương trình nhấn mạnh: “phát triển mạnh ngành du lịch, đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh; góp phần to lớn vào tăng trưởng kinh tế - xã hội và chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng tỷ trọng du lịch đóng góp ngày càng cao trong cơ cấu tổng sản phẩm (GRDP); tạo ra nhiều việc làm, tăng thu nhập cho người lao động và cộng đồng dân cư, tăng nguồn thu cho ngân sách; thúc đẩy sự phát triển của các ngành kinh tế, đặc biệt là các ngành dịch vụ”⁴. Chương trình đã xác định 7 giải pháp lớn để phát triển và đưa ngành du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn.

Trong giai đoạn 2016-2020, Hội đồng nhân dân tỉnh (HĐND) đã thông qua hai Nghị quyết quan trọng: Nghị quyết số 01/2016/NQ-HĐND ngày 24/6/2016 của HĐND tỉnh về việc thành lập Sở Du lịch Quảng Bình và đổi tên Sở Văn hóa, Thể Thao và Du lịch Quảng Bình thành Sở Văn hóa và Thể thao; Nghị quyết số 19/2017/NQ-HĐND ngày 18/7/2017 của HĐND tỉnh quy định một số chính sách ưu đãi và hỗ trợ đầu tư trên địa bàn tỉnh, trong đó có quy định ưu đãi đối với phát triển kinh tế du lịch.

Đối với UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 1053/-KH-UBND ngày 13/9/2016 về thực hiện Chương trình hành động số 06-CT/TU ngày 13/7/2016 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về phát triển du lịch, giai đoạn 2016-2020, trong đó xác định các đề án, chương trình lớn: chương trình nâng cao nhận thức của xã hội về phát triển du lịch và đẩy mạnh công tác giới thiệu, quảng bá và xúc tiến xu lịch; chương trình tăng cường công tác quy hoạch, hỗ trợ, đầu tư của nhà nước và huy động các nguồn lực xã hội để đầu tư phát triển du lịch; chương trình phát triển sản phẩm du lịch; công tác đào tạo, bồi dưỡng

và phát triển nguồn nhân lực; chương trình xây dựng văn hóa du lịch; chương trình tăng cường công tác quản lý nhà nước về du lịch. Bên cạnh đó, UBND tỉnh còn ban hành một số quyết định về phát triển du lịch như: Quyết định số 640/QĐ-UBND ngày 5/3/2018 về việc kiện toàn Ban Chỉ đạo phát triển du lịch tỉnh Quảng Bình; Quyết định số 45/2017/QĐ-UBND ngày 7/11/2017 về quy định thủ tục thực hiện một số chính sách ưu đãi và hỗ trợ đầu tư trên địa bàn tỉnh Quảng Bình theo Nghị quyết số 19/2017/NQ-HĐND;...

Dưới tác động của sự cố môi trường biển diễn ra trong tháng 4/2016 và thực hiện Nghị quyết số 08-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Chương trình hành động số 13-CTr/ TU ngày 12/5/2017 về phát triển du lịch giai đoạn 2016-2020 (bổ sung, sửa đổi Chương trình hành động số 06-CTr/ TU ngày 13/7/2016) nhằm bổ sung một số nhiệm vụ và giải pháp để phát triển du lịch trong giai đoạn 2016-2020.

Đặc biệt, Tỉnh ủy đưa ra chủ trương và chỉ đạo xây dựng đề án thành lập Sở Du lịch, trên cơ sở đó, Sở Du lịch được thành lập (8/2016) góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về du lịch ở Quảng Bình. Ngoài ra, Tỉnh ủy đã chỉ đạo các sở, ban, ngành, địa phương, đơn vị trong tỉnh triển khai đồng bộ, quyết liệt, phấn đấu hoàn thành thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp đề ra, quyết tâm đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh.

2. Một số kết quả và kinh nghiệm

Quá trình thực hiện chủ trương của Đảng gặp rất nhiều khó khăn, đặc biệt ảnh hưởng nặng nề của sự cố môi trường biển, dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp COVID-19, thiên tai... Tuy nhiên, với chỉ đạo quyết liệt của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, cấp ủy, chính quyền các cấp, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, du lịch Quảng Bình (2016-2020) đạt được những kết quả khả quan:

Thứ nhất, công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng bộ và quản lý, điều hành của chính quyền các cấp trong tỉnh góp phần chuyển biến lớn

trong nhận thức của hệ thống chính trị, Nhân dân về phát triển kinh tế du lịch.

Tổ chức triển khai sâu rộng các hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật về du lịch đến người dân từ đó nhận thức về vai trò, vị trí, lợi ích của ngành du lịch càng cao, tích cực bảo vệ môi trường, cảnh quan thiên nhiên, tài nguyên du lịch. Từng bước thực hiện nếp sống văn minh, ứng xử lịch sự, mến khách, tự giác, tích cực tham gia giữ gìn an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, xây dựng môi trường du lịch xanh-sạch - thân thiện.

Thứ hai, hoạt động kinh doanh du lịch đạt được nhiều kết quả nổi bật, các nguồn lực cho phát triển kinh tế du lịch từng bước tăng lên.

Do tác động của sự cố môi trường biển, năm 2016, tổng số khách du lịch giảm 29,35% so với năm 2015 và giảm 43% so với kế hoạch năm 2016, tổng doanh thu về du lịch thiệt hại ước tính 1.700 tỷ đồng. Bước sang năm 2017, du lịch từng bước được phục hồi. Tổng lượt đạt 3,3 triệu lượt khách, tổng thu đạt gần 3.700 tỷ đồng; năm 2019 đạt 5 triệu khách và tổng thu 5.600 tỷ đồng. Tốc độ tăng trưởng bình quân khách du lịch và doanh thu từ du lịch giai đoạn 2016-2019 đạt khoảng 30,55%. Năm 2020, dự ước tổng lượt khách du lịch đến tỉnh đạt 5,5 triệu lượt, doanh thu từ khách du lịch đạt 6.160 tỷ đồng⁵.

Hoạt động lưu trú, lữ hành: Toàn tỉnh có 370 cơ sở lưu trú du lịch, 24 đơn vị lữ hành, 12 sản phẩm du lịch khám phá; 01 sản phẩm du lịch đường sông⁶.

Về nhân lực du lịch: khoảng 18.000 lao động, 276 hướng dẫn viên⁷.

Thứ ba, công tác quy hoạch, hỗ trợ và xúc tiến đầu tư phát triển du lịch đã được quan tâm, hạ tầng du lịch từng bước hoàn thiện.

Tỉnh Quảng Bình đã từng bước triển khai công tác lập, quy hoạch, điều chỉnh quy hoạch chung, quy hoạch du lịch trên toàn tỉnh. Cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh, hỗ trợ và phát triển doanh nghiệp. Đến nay, có 59 dự án đầu tư với gần 22.000 tỷ đồng¹⁰.

Thứ tư, hoạt động phát triển sản phẩm, đa

dạng các loại hình du lịch, chất lượng các dịch vụ du lịch ngày càng phong phú, nâng cao.

Tỉnh Quảng Bình đưa vào khai thác thử nghiệm các sản phẩm du lịch mới như du lịch khám phá, mạo hiểm; văn hoá - lịch sử, du lịch đường sông, làng nghề, làng văn hoá du lịch, du lịch cộng đồng homestay, farmstay.

Thứ năm, hoạt động quảng bá, xúc tiến, liên kết phát triển du lịch ngày càng có quy mô, chiều sâu, thường xuyên mang lại hiệu quả cao.

Đẩy mạnh hoạt động cung cấp thông tin du lịch trên hệ thống mạng điện tử, báo chí: quangbinhtourism.com, TripAdvisor Google; VTV1, VTV4, VTV6, mạng xã hội. Tăng cường liên kết, hợp tác phát triển du lịch với các địa phương, bộ ngành, doanh nghiệp, cơ quan báo chí.

Thứ năm, công tác quản lý nhà nước, đào tạo nhân lực ngày càng hiệu quả, chất lượng góp phần xây dựng môi trường kinh doanh du lịch ổn định.

Kiện toàn Ban chỉ đạo phát triển du lịch, hoàn thiện bộ máy và nâng cao hiệu quả hoạt động của Sở Du lịch. Các ngành, các cấp cũng tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trên các lĩnh vực, địa bàn đối với các hoạt động có liên quan đến du lịch. Tổ chức đào tạo, tập huấn cho hơn 6.000 lao động ngành du lịch. Đẩy mạnh hoạt động triển khai Luật Du lịch 2017 đến doanh nghiệp, hộ kinh doanh, xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm về kinh doanh du lịch.

Thứ sáu, an ninh du lịch được đảm bảo, văn hóa du lịch từng bước được xây dựng ngày càng văn minh, hiện đại, bình đẳng.

Thành lập Ban chỉ đạo thực hiện Đề án bảo đảm an ninh du lịch giai đoạn 2017-2020 nhằm

xây dựng môi trường du lịch Quảng Bình an toàn, lành mạnh, văn minh đến tận cơ sở.

Bên cạnh những kết quả đạt được, phát triển kinh tế du lịch còn một số tồn tại, đó là: công tác định hướng, dự báo còn hạn chế; loại hình, sản phẩm còn ít so với tiềm năng; cơ sở hạ tầng du lịch còn thiếu đồng bộ; nhân lực du lịch còn thiếu về lực lượng chuyên môn và quản lý; hoạt động kinh doanh lữ hành hiệu quả chưa cao; quản lý nhà nước về du lịch chưa chuyên nghiệp; công tác quảng bá, xúc tiến, liên kết và an ninh, văn hóa du lịch còn nhiều tồn tại.

Từ chủ trương và kết quả có thể rút ra một số kinh nghiệm bước đầu: Tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng, phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn hệ thống chính trị, Nhân dân vào quá trình phát triển kinh tế du lịch. Chủ động dự báo, xây dựng phương án ứng phó với những yếu tố tác động có thể xảy ra. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả trong quản lý nhà nước. Chú trọng đào tạo cán bộ quản lý, nguồn nhân lực chất lượng cao; tăng cường nâng cao chất lượng du lịch, xây dựng thương hiệu, sản phẩm đặc trưng. Đẩy mạnh công tác quảng bá, xúc tiến, phát triển thị trường du lịch; đẩy mạnh đầu tư hạ tầng du lịch; tăng cường liên kết, hợp tác chuỗi, vùng du lịch. Xây dựng môi trường, văn hóa du lịch văn minh, hiện đại và bền vững.

Quá trình thực hiện phát triển kinh tế du lịch ở Quảng Bình (2015-2020) đã để lại nhiều bài học có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc. Đảng bộ tỉnh Quảng Bình đã có những chủ trương tích cực, mạnh mẽ, phù hợp với điều kiện địa phương; chỉ đạo sâu sát, kịp thời góp phần đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh ■

Tài liệu tham khảo:

1. Tỉnh ủy Quảng Bình: *Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về đẩy mạnh phát triển du lịch tỉnh Quảng Bình, giai đoạn 2016-2020*, số 33-CT/TU, ngày 23/12/2014.
- 2, 3. Đảng bộ tỉnh Quảng Bình: *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI, nhiệm kỳ 2015-2020*, tr.68, tr.74-75.
- 4, 5. Tỉnh ủy Quảng Bình: *Chương trình hành động của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về phát triển du lịch, giai đoạn 2016-2020*, số 06- Ctr/TU, ngày 13/7/ 2016.
- 6, 7, 8, 9, 10. Tỉnh ủy Quảng Bình: *Báo cáo tổng kết thực hiện Chương trình hành động số 06-Ctr/TU ngày 13/7/2016 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về phát triển du lịch, giai đoạn 2016-2020*, số 384-BC/TU.